

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ТРАНСКОРДОННИЙ ТУРИЗМ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм, Готельно-ресторанний сервіс та турсперейтинг

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Транскордонний туризм** складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітній програмі «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» та освітній програмі «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: доц. **Бучко Жанна Іванівна**, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, д.геогр.н.

Погоджено
з гарантом ОП «Готельно-ресторанний сервіс
та туроперейтинг»

 Галина КРУЛЬ

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

 Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

 Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

 Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни. Метою вивчення дисципліни є набуття студентом комплексу теоретичних знань і практичних навичок з організації туристичної діяльності на транскордонних територіях.

У структурі професійної підготовки студентів ОП «Міжнародний туризм» та «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» значна увага приділяється дисциплінам, що дають фахові знання й компетентності з організації міжнародного туризму, одним із напрямів якого є транскордонний. Вивчення цієї дисципліни сприятиме розумінню євроінтеграційних процесів у галузі туризму, насамперед на прикордонних теренах України. Значна увага у викладанні дисципліни приділяється регіональним особливостям та значенню проєктної діяльності на територіях транскордоння. Курс націлений на формування необхідного рівня знань, умінь та практичних навичок з аналізу діяльності транскордонних регіонів, організації туризму в системі транскордонного співробітництва та розробки транскордонних маршрутів. Зокрема, на основі базових знань з попередніх курсів оволодіти методикою організації різних видів транскордонного туризму залежно від потреб туристів, їх вікових, статевих та соціальних особливостей.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: «Туристичне країнознавство», «Технологія туристичної діяльності», «Організація екскурсійних послуг».

2. Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити такі **компетентності**:

СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК20. Здатність до співпраці у сфері готельно-ресторанного сервісу і туроперейтингу щодо організації подорожей за видами туризму

Програмні результати:

ПРН3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПРН26. Налагоджувати співпрацю у сфері готельно-ресторанного сервісу і туроперейтингу щодо організації подорожей за формами та видами туризму

Студенти також мають:

Знати:

- сутність поняття транскордонного туризму;
- ознаки транскордонного туризму та його місце в структурі міжнародно-туристичної діяльності;
- класифікацію транскордонного туризму за видами;
- основні поняття та концепції транскордонного туризму;
- основи організації та планування маршрутів транскордонного туризму;
- основні етапи розробки маршруту транскордонного туризму.

Вміти:

- аналізувати в'їзні та виїзні туристичні потоки;
- здійснювати оцінку діяльності транскордонних регіонів;
- працювати з тематичними картами;
- працювати в міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці;
- планувати і розробляти маршрути транскордонного туризму.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Транскордонний туризм</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	5	150	2	30	30	-	-	90	-	залік
Заочна	3	6	5	150	2	8	8	-	-	134	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації транскордонного туризму													
Тема 1. Сутність поняття транскордонного туризму та місця в структурі міжнародного туризму	12	2	4	-	-	6	14	2	2	-	-	10		
Тема 2. Особливості імплементації Угоди України і ЄС в контексті міжнародного туризму	8	2	-	-	-	6	10	-	-	-	-	10		

Тема 3. Митне забезпечення транскордонного туризму	8	2	-	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 4. Тенденції туризму та транскордонної співпраці в контексті регіональних стратегій розвитку	8	2	-	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Транскордонна співпраця України у сфері туризму	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Транскордонні євро регіони	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Проблеми та перспективи транскордонного співробітництва України в галузі туризму	12	2	2	-	-	8	10	-	2	-	-	8
Разом за ЗМ1	72	14	14	-	-	44	72	4	4	-	-	64
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Практичні аспекти організації транскордонного туризму											
Тема 8. Загальна характеристика міжнародного туризму України	14	4	4	-	-	6	18	4	4	-	-	10
Тема 9. Українсько-Угорська співпраця в галузі транскордонного туризму	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Українсько-Молдовська співпраця в галузі транскордонного туризму	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 11. Українсько-Польська співпраця в галузі транскордонного туризму	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 12. Українсько-Румунська	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10

співпраця в галузі транскордонного туризму												
Тема 13. Українсько-Словацька співпраця в галузі транскордонного туризму.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 14. Транскордонні проекти за участі Чернівецької області	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за ЗМ 2	78	16	16	-	-	46	78	4	4	-	-	70
Усього годин	150	30	30	-	-	90	150	8	8	-	-	134

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми		Кількість годин	Кількість балів
1	Назва:	Аналіз понять і визначень транскордонного туризму	4	5
	Завдання:	1. Проаналізувати визначення поняття «транскордонний туризм». 2. Скласти таблицю з визначеннями поняття за зразком.		
	Результати:	Таблиця з визначеннями поняття «транскордонний туризм», виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.		
2	Назва:	SWOT-аналіз розвитку транскордонного туризму.	6	10
	Завдання:	1. Обґрунтувати сильні та слабкі сторони, можливості та загрози розвитку транскордонного туризму в регіонах за групами. 2. Презентувати результати групової роботи. 3. Провести обговорення.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом через платформу Moodle.		
3	Назва:	Оцінка передумов та стримуючих чинників розвитку транскордонного туризму в регіоні.	4	5
	Завдання:	1. Обґрунтувати передумови та стримуючі чинники розвитку транскордонного туризму в регіонах. 2. Презентувати результати групової роботи. 3. По завершенні роботи провести спільне обговорення. Вид роботи – груповий.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним		

		доступом через платформу Moodle.		
4	Назва:	Оцінка стратегій розвитку регіонів щодо туризму та транскордонної співпраці.	6	5
	Завдання:	1. Проаналізувати Державну стратегію регіонального розвитку на 2021—2027 роки та стратегії розвитку регіонів України до 2027 року. 2. Обґрунтувати місце туризму та транскордонної співпраці у Державній та регіональних стратегіях розвитку. 3. Презентувати результати групової роботи.		
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом через платформу Moodle.		
5	Назва:	Аналіз діяльності Єврорегіонів.	6	10
	Завдання:	1. Опрацювати інформацію про Єврорегіон. 2. Підготувати презентаційні матеріали. 3. Представити доповідь про Єврорегіон за планом.		
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.		
6	Назва:	Аналіз розвитку транскордонного туризму в регіоні.	4	5
	Завдання:	1. Проаналізувати передумови та ресурси для розвитку транскордонного туризму в регіоні. 2. Проаналізувати туристичні потоки (в'їзний та виїзний туризм) за період з 2006 по 2019 рік. Обґрунтувати причини спадів та підйомів. 3. Проаналізувати, як пандемія Covid-19 вплинула на транскордонний туризм у регіоні. 4. Проаналізувати програми транскордонної співпраці, що реалізовувалися в регіоні. 5. Дати оцінку транскордонним проектам в регіоні. 6. Підготувати звіт за переліченими вище пунктами. 7. Підготувати презентацію. 8. Презентувати результати.		
	Результати:	Захист обраної групової теми з презентацією. Звіт, підготовлений за планом.		
Всього			30	40

3.4. Зміст завдань для самостійної роботи*

№	Назва теми	Кількість годин
1	Єврорегіони за участю України: політико-географічні аспекти формування та функціонування	3
2	Моделі і напрямки транскордонного співробітництва в галузі туризму	3
3	Регіональна інтеграція в Європейському макрорегіоні світу	3
4	Регіональна інтеграція в Американському макрорегіоні світу	3
5	Регіональна інтеграція в Азійському макрорегіоні світу	3

6	Транскордонна співпраця в галузі туризму в межах державних структур України	3
7	Єврорегіони як основа у процесах європейської інтеграції в галузі туризму	3
8	Програми транскордонного співробітництва ЄС та їх вплив на розвиток туризму	3
9	Європейська інтеграція, регіоналізація та децентралізація, їх вплив на туризм	3
10	Регіональна інтеграція в макрорегіонах світу та її вплив на розвиток туризму	3
11	Мадридська конференція 1995 р. про транскордонну співпрацю	3
12	Єврорегіон як форма транскордонного співробітництва.	3
13	Організаційна структура єврорегіону	3
14	Правова структура транскордонної співпраці	3
15	Міжтериторіальне, міжрегіональне і транскордонне співробітництво	3
16	Порівняння характеристики прикордонного та транскордонного регіонів	3
17	Чинники розвитку транскордонного співробітництва: загальні та специфічні	3
18	Принципи транскордонного співробітництва: загальні та специфічні	3
19	Конвенція Ради Європи про транскордонне співробітництво	3
20	Законодавча база України про транскордонне співробітництво	3
21	Принципи державної політики України у сфері транскордонного співробітництва	3
22	Європейська рамкова конвенція про ТКС між територіальними общинами і органами влади.	3
23	Суспільні аспекти Європейського ТКС	3
24	Роль і місце інфраструктури в розвитку ТКС	3
25	Досвід Чернівецької області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	3
26	Досвід Закарпатської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	3
27	Досвід Львівської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	3
28	Досвід Одеської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	3
29	Досвід Волинської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму	3
30	Єврорегіони за участю України: політико-географічні аспекти формування та функціонування	3
Всього		90

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідницька робота та проєктний метод;

- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна відповідь;

- тестування;
- перевірка практичних завдань.

Форма підсумкового контролю: залік

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести та білети покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)												Кількість балів (екзамен/залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
4	5	5	5	5	6	6	5	5	5	5	4		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

8. Література

Основна література

1. Мальська М.П., Рутинський М.Й., Паньків Н.М. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 268 с.
2. Менеджмент туристичної індустрії: практикум / уклад.: Руденко В.П., Підгірна В.Н., Наконечний К.П. та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. 384 с.
3. Мікула Н.А., Толкованов В.В. Транскордонне співробітництво: посібник. Київ: Крамар, 2011. 259 с.
4. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи: Монографія. Львів: ІРД НАН України, 2003. 222 с.
5. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. Львів: ІРД НАН України, 2004. 395 с.
6. Мікула Н., Толкованов В. Національна доповідь «Сучасний стан та перспективи розвитку транскордонного співробітництва в Україні» (Основні положення проекту) // Регіональна економіка. 2010. №3. С. 7-19.
7. Bozhuk T. I., Buchko Z. I. Cross-Border Ukrainian-Hungarian Cooperation in the Sphere of Tourism // Journal of Geology, Geography and Geoecology. Dnipro: Oles Gonchar Dnipro National University, 2018. 27(1). P. 35-42.
8. Brian I. Skinner. Ears Resources. Prentice-Hall. Ins., Englewood cliffs, New Jersey, 1986. 264 p.
9. Buchko Z. Transborder recreational tourism complexes (TBRTC) as a result of international collaboration. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego

- [Studies of the Industrial Geography Commission of the Polish Geographical Society], 2021. 35(3), 76-89. URL: <https://doi.org/10.24917/20801653.353.5>
10. Mischczuk, A. (2002). Pogranicze polsko-ukraińskie a polityka zagraniczna III RP [Polish-Ukrainian borderland and foreign policy of the Third Polish Republic]. In R. Stemplowski, & A. Żelazo (Eds.), *Polskie pogranicza a polityka zagraniczna u progu XXI wieku* [Polish borderlands and foreign policy in the midst of the 21st century] (pp. 263-280). Warsaw, Poland: Instytut Spraw Międzynarodowych.
 11. *Polsko-Ukrayinska Strategiya Spivrobitnytstva na 2007-2015 rr.* [Polish-Ukrainian Cooperation Strategy for 2007-2015].
 12. Studzieniecki, T, Palmowski, T, Korneevetsc, V. (2016). The system of cross-border tourism in the Polish-Russia borderland. *Procedia Economics and Finance* 39, 545-552.
 13. Studzieniecki, T, Spiriajevas, E. (2019). Cross-Border Tourist Destinations In Europe - Genesis, Essence And Promotion. *Proceedings of Varazdin 46th International Scientific Conference on Economic and Social Development - "Sustainable Tourist Destinations"*, 341-354, Varazdin 2019.

Додаткова література

14. Бучко Ж., Антоняк Є. Аналіз туристичних потоків України – Румунії у контексті транскордонного туризму // *Географія та туризм: Науковий збірник / Ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп. ред.) та ін. К.: Альфа-ППК, 2016. Вип. 35. С. 26-35.*
15. Бучко Ж. Буковина етнотуристична: можливості та тенденції для транскордонного туризму // *Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.). Львів: ЛІЕТ, 2016. С. 37-42.*
16. Бучко Ж. Географічні аспекти транскордонного туризму в контексті євроінтеграції України // *Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2015 р.). Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. С. 370-372.*
17. Мальська М. П., Біланюк О.П. Пріоритети розвитку туризму у польсько-українських відносинах // *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2012. Вип. 29. Ч. 2. С. 138-143.*
18. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Carpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu, Valeriy Rudenko. Suceava: University Publishing house, 2015. 106 p.
19. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Subcarpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. Suceava: University Publishing house, 2015. 152 p.
20. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Chernivtsi // Zhanna Buchko, Oleksandr Korol, Yaroslav Skrypnyk, Yaroslav Smirnov. Suceava: University Publishing house, 2015. 75 p.
21. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Cycling through Bukovina and Bessarabia // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. Suceava: University Publishing house, 2015. 49 p.
22. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Equestrian Rotes in Bukovina // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. Suceava: University Publishing house, 2015. 139 p.
23. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Hikin Rotes // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. Suceava: University Publishing house, 2015. 56 p.
24. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. The cross-border area // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. Suceava: University Publishing house, 2015. 163 p.
25. Buchko Z. I. Cross-Border Tourism In Bukovina // *Scientific Review of Physical Culture*, volume 8, issue 1. University of Rzeszów, 2018. P. 37-42.

26. Buchko Z., Rudenko S., Rudenko V., Yeremiia H. Ethnic tourism potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism // Часопис соціально-економічної географії. Вип. 20 (1). Харків, 2016. С. 75-79.
27. Buchko Z. Festivals and traditional holidays in the ethnic tourism in Chernivtsi region // Tourist Bucovina. Issue I. Bucharest, 2015. P. 128-133.
28. Turystyka w 2012 r. [Tourism in 2012] (2013). Retrieved from https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/KTS_turystyka_w_2012.pdf
29. Turystyka w 2019 r. [Tourism in 2019] (2020). Retrieved from <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/>

Інформаційні ресурси

1. Єврорегіони на території України: сучасний стан та перспективи розвитку // Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації. [Електронний ресурс]. – URL: http://e-pidruchniki.com/content/802_Evroregioni_na_teritorii_Ukraini_sychasni_stan_ta_perspektivi_rozvitky.html
2. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями / Мадридська конвенція. Мадрид. 21 травня 1980 року // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106
3. Закон України «Про державний кордон» [Закон України «Про державний кордон» N 1777-XII від 4 листопада 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>
4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» N 959-XII від 16 квітня 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
7. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» N 1562-VI від 25 червня 2009 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>
8. Офіційний сайт громадської Організації Агентство Сталого Розвитку та Європейської Інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай». [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.asdei.od.ua>
9. Офіційний сайт Єврорегіону «Буг». [Електронний ресурс]. – URL: <http://euroregionbug.pl/index.php>
10. Офіційний сайт Єврорегіону «Дністер». [Електронний ресурс]. – URL: <http://dniester.eu>
11. Офіційний сайт Єврорегіону «Карпати». [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.euroregionkarpaty.com.ua>
12. Офіційний сайт Центру транскордонної співпраці. [Електронний ресурс]. – URL: <http://cts.org.ua/ru/example-pages/zagalni-vidomosti.html>